

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. | Egy óra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentelen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

A kiállítás terve.

Szeged, július 27.

Napról-napra nagyobb hullámokat vet a nemzeti kiállítás kérdése. Az iparosok, a kereskedelmi és iparkamrák rendre nyilatkoznak, mintha az 1892. évi II. t. cz. még meg sem hoztatott volna. Mindezeket a legújabb vitatkozásokat a kereskedelmi tárczát ideiglenesen vezetett pénzügyminiszter ur ösmeretes körlevele idézte elő, a melyből az ország pénztárát óvatosan őrző államférfiu azon aggodalma beszélt, vajjon az államnak nem kerül-e majd nagyon sokba ez a kiállítás.

Könnyű erre megfelelni. Az bizony sokba fog kerülni. Azonban ez elől már nem lehet kitérni, mert ez a veszállami életünk létjogosultságát semmivel sem bírjuk úgy demonstrálni, mintha közművelődési és közgazdasági fejlettségünk bizonyítékait bemutatjuk. A kiállítás rendezése fölött most már nem lehet habozni, mert nemzeti szempontból annak hasznossága félreismarthatatlan.

Azok, akik a kiállítás megtartása ellen agitálnak, leginkább azt hozzák föl, hogy a kiállítóknak nincs hasznuk a kiállításokból. Erre az ellenvetésre azt kell megjegyezmem, hogy minden kiállítóknak csakugyan nem lehet közvetlen haszna a kiállításokból, de közvetett haszna van belőle

minden magyar embernek és így az összes kiállítóknak, a közvetlen haszon nagy része pedig kétségkívül főleg a kiállítókat illeti és azt a várost, melyben a tárlat tartatik, ez esetben tehát a fővárost.

Egyik oka ez is annak, hogy a vidéki városok iparosai nem szívesen engedik el a városukra is nagyon ráférő előnyöket. De ezuttal végre is az ezredéves élet jogát akarjuk demonstrálni és így nem szabad az erőket szétforgácsolni, sőt nagyon is össze kell szedni minden erőnket, mert az ezredéves ünnepélyre rendezendő kiállításnak nagynak, a nemzet multjához és jelenéhez méltónak kell lenni.

Itt szólal meg a második aggodalom: van-e elég időnk és erőnk, hogy ez a nemzeti kiállítás a nemzethez méltó legyen. Önérzetesen felelhetjük erre, hogy van erőnk, csak akarat kell annak érvényesítésére és az ingadozás, a csüggedés, a habozás leküzdésére. Két és fél év alatt csodákat lehet művelni, ha az átgondolt terv gyorsan készen lesz. Természetesen nem kell hegyeket lehordani és folyókat áthidalni, hanem inkább a meglevő legalkalmasabb helyen a tárgyak előteremtésére és elhelyezésére kell gondolni. A nemzet történetét kell a kiállításnak jellemezni és bemutatni a jelenét, ilyen irányban

mintha örvénybe sülyedne, vagy elnyelné a föld.

Én imádtam Sánta néni. Mihelyt fölkeltem, siettem a fehéreneműs szobába, hol az öreg már javában varrt, melegítő serpenyőt tartva a lábán. Mikor jöttem, reám kényszerítette a serpenyőt, nehogy náthát kapjak.

Ez lehajtja a vért az ember fejéből, szokta mondani.

És egyre mesélt nekem, míg hosszú, bütykös ujjai között szaporán forgott a tű. A vénségtől már meggyöngült a látása, hát pápaszemet viselt s a domboru üveg mögött a szeme roppant nagynak, mélynek és duplának látszott.

Amennyire vissza bírok gondolni arra, amit nekem beszélt, megindítva gyermeki szívemet, igen derék, jószívű asszony volt. Mindig elmondta, mi történik a faluban. Egy téhen elbitangolt az istállóból és csak másnap találták meg a szélmalomnál: a cigánykereket hányó vitorlákat bámulta. A templom tornyában tyuktojást lettek, és senki sem tudta kisütni, hegy miképen kerülhetett oda tyuk. A Jean-Jean Pílas kutyája a falutól tiz mértföldre vette el egy csavargótól a gazdája lopott nadrágját; a tolvaj zápor után egy ajtóban szarította. Sánta néni úgy tudta elme-élni ez együgyű történeteket, hogy reám, mint megannyi halhatatlan dráma és rémes, titokzatos költemény hatottak; s azok a költők agyában termett elmés mesék, melyeket anyám mondott nekem esténként, nem voltak oly

alkotandó a terv annak szemléltetésére, mi volt és mivé lett a magyar.

És ne kérdezzük kételkedően, hogy mi haszna lesz mindezekből az iparnak, mi hasznuk lesz a kiállítóknak? Minden esetre több, mint valamennyi eddigi kiállításból, mert bizonyos, hogy soha annyi idegen nem látogatta még az országot, mint amennyi meg fogja látogatni a millenium és a kiállítás alkalmával.

Egyébiránt akik komolyan tájékozva vannak a kiállítások hatásairól és eredményeiről, azoknak el kell ismerniök, hogy az eddigi kiállítások is jelentékeny haszonnal jártak számtalan iparosra és gyárosra. Az összes hazai gazdasági gépgyárosok, fecskendőgyárosok, kocsigyárosaink és mindazon életrevaló iparosaink, kiknek kellő tőke és szakértelem volt birtukukban, épen úgy fölhasználták gyártmányaik erőteljes terjesztésére a kiállításokat, mint ahogy fölhasználják erre a hirdetések, és a terjeszkedés más módjait. Bizonyoságot tehetnek e mellett maguk az illetők, akik bizony nem ok nélkül, nem pusztahiuságból vagy kedvtelésből vettek részt egyszerre három-négy különböző kiállításon is.

Mindenesetre kiváló gondot kell fordítani arra, hogy a kisebb iparosok erőteljesen segítsenek a ki-

szépek, hatalmasak és érdemesek, mint a paraszt asszony beszédei.

Egy kedden megint azzal töltöttem el az egész reggelt, hogy Sánta néni hallgattam. Aztán meggyorót voltam szedni egy szolgálégénnyel az erdőn. Mikor hazatértem, megint föl akartam menni az öreghez. Mindegre úgy emlékszem, mintha tegnap történt volna.

Mikor benyitottam a fehéreneműs szobába, Sánta néni arcczal a földön hevert a széke mellett. Egyik kezében még mindig a tűt tartotta, a másik kezében pedig egy ingemet. — Egyik kékharisnyás lába, bizonyosan a hosszabbik, a szék alá nyúlt ki; pápaszeme a sarokban csillogott, a hova gurult volt.

Orditva szaladtam ki. Mindenki oda csődült; és néhány percz múlva megtudtam, hogy Sánta néni meghalt.

Ki nem mondhatom, mily rettentő, égető mély érzés szoritotta össze zsenge szívemet. Lábujjhegyen osontam le a szalonba és elbujva egy roppant nagy, régi zsöllye mögé, térden állva sirtam. Soká maradhattam ott, mert az este is ott ért.

Egyszerre lámpával jöttek. De engem nem láttak meg. Apám és anyám beszélt az orvosnal, kinek hangját megismertem.

A doktor elmondta, hogy mi lehet a szerencsétlenség oka: egy szót sem értettem a beszédéből. Aztán leült. Egy pohárka likört meg piskótát hoztak neki.

Folyton beszélt; és most olyanokat mondott, hogy nem feledem el halálom

A „SZEGEDI NAPLÓ” TÁRCZÁJA.

Sánta néni.

Guy de Maupassant.

Furcsák ezek a régi emlékek! Minduntalan meglátogatnak bennünket és nem birunk előlük menekülni!

Ez az emlék olyan régi, hogy igazán nem tudom, mint maradhatott meg az elmémben oly élénken és tartósan. Annyi szörnyű és sötét dolgot láttam világeletemben, hogy megfoghatatlan, miért jelenik meg előttem nap-nap után a Sánta néni képe, aminőnek réges-régen, tiz-tizenkét éves koromban láttam.

Sánta néni öreg varrónő volt, aki minden kedden eljött hozzánk, hogy a fehéreneműt kijavítsassa. Szüleim olyan kastélynak csufoolt régi, hegyes födelű házban laktak, mely négy-öt tanya között van. Oda látszott a falu tornya és az időtől megfeketedett tégláju templom. Sánta néni kedden reggel hat óra felé szokott bekopogtatni és tüstént munkához látott.

Magas, sovány, szakállas asszony volt. Egész képét hihetetlen, sűrű szakáll fődte. Az orra is csupa szőr volt, ajkán pedig akkora bajusz diszeskedett, hogy megirigyelhette volna egy gránátosis. Sántitott, de nem úgy, mint a félszegiek rendszeren szoktak, hanem mint egy vasmacskán ingó hajó. Mikor nagy csontos teste az ép lábára nehezkedett, olyan volt, mintha egy óriás hullám emelné; aztán egyszerre lemélyedt,

állításán való részvételben, hogy támogassa őket e téren főleg a társadalom, a város és hogy ne jussanak háttérbe azok mellett, akik olcsó kintételekre vadásznak és akiket ebben nem ritkán kikorbácsolni való közvetítők támogatnak.

A tervezett nemzeti kiállítással bizonyosan messzebb menő czélok kötetnek össze, semhogy az intézők tért engedhessenek ott az ugynevezett kiállítási hyénáknak. És ha ezek, ha velük a visszaélések, a szédelgések kirekesztetnek, minden érdemes és becsületos iparos megtalálja a maga áldozatának ellenértékét, nem szólva arról, hogy segítője, részese lesz a nemzeti ezredéves ünnep dicsőségének.

Egy szegedi iparos.

Az orsz. statisztikai hivatal új igazgatója. A hivatalos lap mai száma közli, hogy ő felsége Jekelfalussy József osztálytanácsost és az országos statisztikai hivatal aligazgatóját miniszteri tanácsossá és az említett hivatal igazgatójává nevezte ki.

Mit hozunk be külföldről.

Egy évi áruforgalmi mérleg.

Szeged, július 27.

Most jelent meg a pénzügyminiszterium jövedéki számvevősege által az 1890-ről összeállított vámforgalmi kimutatás. Bármily későn érkeznek az ilyen összeállítások, mindig igen tanuságosak szoktak lenni a nemzetgazdaság iránt érdeklődő közönségre.

A részletes és terjedelmes kimutatásból a következő érdekesebb kivonatot közöljük:

A nevezetesebb gyarmatárúkból behoztatott összesen 7.212.338 kgram és pedig 2.707.363 kgr. kávé, 37.234 kgr. tea, 286.843 kgr. bors, 67.606 kgr. fahéj, 4236 kgr. safrány, 724 kgr. vanília. Továbbá 706.568 kgr. füge, 393.886 kgr. mazsola szőlő, 1.743.287 kgr. citrom és narancs, 52.342 kgr. datolya, 223.924 kgr. mandula, 527.852 kgr. szentjánoskenyér, 163.841 kgr. gesztenye, 296.980 kgr. dió. Czukor alig hoztatott

órájáig. Szinte szóról-szóra tudtam leírni a szavait.

— Ah, a szegény asszony! — mondá. — Ő volt az első páciense. Az nap törté ki a lábát, mikor ide érkeztem, s a dilizsántzról leszállva, még arra sem értem rá, hogy a kezemet megmossam, mert lélek szakadva jöttek és hívtak hozzá.

Akkor tizenhét éves volt és szép, gyönyörű szép leány volt. Ki hitte volna róla mostanában. Történetét nem mondtam el soha; nem is tudta kivülem senki, csak még egy ember, aki elköltözött innen. Most, hogy meghalt, nem kell többé titkolóznom.

Az időtájt került a falub. egy segéd-tanító; szép huszáros természetű fiu. A leányok bomlottak utána, de ő úgy tett mintha nem is hederitene rájuk, mert szörnyen félt az iskolamestertől, Grabu bácsitól, aki czudar harapós ember volt.

Grabu bácsinál gyakran varrogatott a szép Hortense, akit szerencsétlensége után csak Sántának hívtak az egész falu. A segéd-tanító szemét vetett a szép leánykára, akinek nagyon hízelgett, hogy az a meghódíthatatlan hódító ezreveszi. Beleszeretett a fiuba és egy este, varrás után, legyottot adott neki az iskola padján.

Hortense csak szinleseképen távozott a mesterekől, mert nem ment le a lépcsőn, hanem fölmászott a padlásra és elbújt a széna köze, megvárni szerelmét. A legény is csakhamar ott volt, de alig szólott egy szót a leányhoz, kinyitott a padlás ajtaja és az iskolamester jelent meg a kúszóban:

be. E czikkből tetemes kivitelünk van. Kivitelét 14.500.000 kilogram nyers és finomított czukor. Kedvező volt liszt kivitelünk is 74.391.074 kgram, 73.378 kgram behozatallal szemben; továbbá fa kivitelünk 332.548.314 kgr 32.33.271 kgr. behozatallal szemben, fa árúkból kivitel és behozatal 4—4 millió kgr. körül volt, v asból kivitel 9.629.557 kgr. 4.702.716 kgr. behozatal, nemtelen fémárúkból kivitel 582.826, behozatal 511.709 kgram, üvegből 1.803.400 kgr. kivitel, 313.271 kgr. behozatal. Igen kedvező kivitel volt ásványvizeinkből 7.811.575 kgram, szeszből 11.123.59 kgram, bor és must kivitel 5.174.755 kgr., behozatal 1.524.641 kgr., sör kivitel 1.849.953 kgr., behozatal 155.000 kgr., vegyeszeti árúkból kivitel 1.766.446 kgr., behozatal 437.226 kgr., gyertya és szappan kivitel 381.329 kgr., behozatal 40.948 kgr., gyújtó és robbanó szerkezetből kivitel 1.696.967 kgr., behozatal 2077 kgr.

Gabonaneműeknél nem volt oly kedvező a mérleg; buza kivitelünk csak 12.083.898 kgr. volt, természetes, hogy az Ausztriába kivitt gabona itt számba nem jöhet s még e mellett be is hoztunk 26.484.57 kgramot, tengeriből kivittünk 2.268.604 kgramot ezzel szemben behoztunk Szerbiából és Romániából 27.639.627 kgramot. Árpa behozatalunk 80.8 kgram, kivitelünk 38.426.762 kgr. Rizst behoztunk 86.838.753 kgramot. Dohány-féléket behoztunk 1.802.406 kgr. drága dohányt, a kivitelünk súly és jelentéktelen volt.

Nagyon szenvedő volt a kereskedelmi mérlegünk selyem, posztó és vászonneműekben, jutta, pamut, len, kender, sőt gyapjában is. Ez utóbbi termékből 725.395 kgr. behozatallal szemben csak 62.511 kgr. kivitelünk volt. Jutta behozatalt 5.440.928 kgr., len 187.000, pamut 44.58 kgr. Ebből bár többet hoztunk volna be, de egyetlen pamut-fonó gyárunk nem sokat fogyaszt, e helyett hoztunk be 372.308 kgr. külföldi francia pamut szövetet, 23.750 kgr. selyem szövetet.

Behoztunk még 1775,2 kgr. tajtkövet, szücsárut 85.678 kgramot. Bőrárúkból valami kis kivitelű többletünk volt kelet felé, kötélárúkból jelentékenyebb. Rengeteg mennyiségű idagen köveket hozunk be 50.000.000 kgramot. Hja, nekünk carrai márvány kell. Gyantát, mézgat 1.000.000 kgramot hoztunk be, fagygyut

— Mit csinál itt maga, Sigisbert?

A segéd-tanító látta, hogy megcsipték és halálra ij-dve, ostobán felelt:

— Egy kicsit heverészek itt a szénán, Grabu ur.

A padlás nagy, igen nagy volt és koromsötétség uralkodott benne. Sigisbert hátrafelé tuskolta a megrémült leányt és ezt sugdosata neki:

— Menjen hátra és bujjék el. Fusson innen, rejtőzzék el, különben a kenyeremet veszítem.

A mester hallotta a sugdosást és megint megszólalt:

— Hát nem maga van itt?

— De igenis magam vagyok, Grabu ur.

— Akkor kivel beszél?

— Esküszöm, hogy nincs itt senki más, Grabu ur!

— Azt majd meglátom, — mondá az öreg, azzal kétzer ráfordította az ajtó kulcsát és lement gyertyát hozni.

Most a fiatal ember, aki gyáva volt, mint az gyakran megesis, elvesztette a fejét és dühösen rimázkodott a leánynak:

— Bujjék el, hogy ne találja meg. —

Egész életemre a kenyerem veszítem. — Tönkre megy az egész pályám. És mindennek ön az oka... Bujjék el!

A kulcs ismét csikorgott a zárban.

Hortense az ucczara nyíló padlásablakhoz szaladt, hirtelen kinyitotta és halk, határozott hangon így szólott:

— Majd szédjen föl, ha a mester elment.

Azzal leugrott.

460.369 kgramot, halzsirt 168.797 kgramot, zsiros olajokat 854.698 kgramot. Ezzel szemben volt némi szalonna és zsír kiviteli többletünk 286.689 kgram. Friss vaját kivittünk, 50.000 kgramnyit. Papírárukból kivitel volt 5.012.613 kgr., behozatal 194.032 kgr.; az irodalmi és műtárgyakból már megfordított arány volt, behozatal 384.220 kgr., kivitel 63.126 kgr. Gépek ből 3.867.348 kgr. behozatal, 2.803.709 kgr. kivitel.

Sok érdekes részletekről lehetne még számot adni, így p. a nyers bőr behozatal aránytalanul nagyobb, mint a kivitel; azonban ezt nem szabad számszerűleg megítélnünk, mert a nyers bőr keleti félművelt államokból hozatik, és azután kikészítettik, csak hogy nem nálunk, hanem Ausztriában.

Máskülönben is a közös vámterület mellett a magyar vámhatárok forgalmi statisztikája csak csonka képet nyújt nemzetközi kereskedelmünk mérlegének megismérsésére.

Ujdon s á g o k.

— jul. 27.

Tájékoztató.

Július 31. A „Szegedi kör“ matinéja a „Tisza“ szálloda kis termében.

Augusztus 6. A polgári dalárda dal- és táncestélye a Stefánia parkban.

— A képviselőválasztók névjegyzéke.

A központi bizottság ma délután 4 órakor ülést tartott dr. Lázár György polgármester helyettes elnöklete alatt. Az 1893-iki évre összeállított képviselőválasztói névjegyzéket vizsgálta felül a bizottság és miután a névjegyzék ellen semmi fölszólalás nem történt, föl fogja terjesztetni a belügyminiszteriumhoz.

— Városi díj a szatymazi löversenyen. A szatymazi löverseny rendezősége kérelmet intézett a tanácshoz, hogy a szokott 50 forint „Szeged városi díjat“ engedélyezze most is az augusztus 14-iki szatymazi löversenyre. A tanács a szokáshoz híven újra adni fog a versenyre, melyből egy 30 és egy 20 forintos díjat fog kitűzni a rendező bizottság.

— Bankett Osztrovszky tiszteletére.

Amint már említettük, Osztrovszky József kuriai tanácselnöknek, városunk ki-

Grabu bácsi nem talált a padláson senkit és igen csodálkozva ment le.

Sigisbert egy negyedóra mulva hozzám jött és elmondta az esetet. A leány ott maradt a fal tövében, nem birt fölkelni, két emelet magasságából esett le. Hozzásiettem a segéd-tanítóval szakadt az eső; magamban szállítottam a boldogtalant, kinek a jobb lába három helyen tört el. A csontok kiszakgatták a bust. A leány nem panaszkodott, csak azt hajtotta magában csudálatos lemondással:

— Megbűnhődtem, megbűnhődtem!

A varróleány rokonainak azt mondtam, hogy a szegény teremést egy sebesen hajtó kocsis gázolta el szekerével az ajtó előtt. Elhitték a mesét és a csendőrség teljes egy hónapig hiába kereste a szerencsétlenség okozóját.

Én a t mondom, hogy a nő hősnő volt, azok fajából, akik a történelem legmagasztosabb tetteit hajtják végre.

Ez volt egyetlen szerelme. Szüzen halt meg. Vértanu, nagy lélek, fönséges önfeláldozó. És ha nem csodálnám őt ennyire, nem is mondtam volna el e történetet, melyet mind mostanig elhallgattam, tudhatják, miért.

Az orvos elhallgatott. Anyám sirt. Apám néhány szót szólott, amit én nem érttettem; azzal kimentek.

Én pedig csak zokogva térdeltem szőllyém mögött és nemsokára hallottam, hogy nehéz léptek csetlenek botlanak a lépcsőn. Sánta néni testét vitték el.

tűnő szülöttének tiszteletére csütörtökön este társas-vacsorát rendeznek tisztelői. A társasvacsorára nagy örömmel jelentették be részvételüket mindazok, kiket Osztrovszkyhoz a szeretetnek és becsülésnek köteleke csatol.

— **Az új miniszter Szeged városához.** Lukács Béla, az új kereskedelemügyi miniszter megleghangu leiratot intézett ma Szeged város közönségéhez. Röviden válaszolva van benne az az irány, melyet tárczájának vezetésében követni fog s amelyben a hazafias közigazgatás támogatását kéri. A város válaszképen a leiratra a közgyűlésről fölíratot fog intézni az új miniszterhez.

— **Matiné.** A „Szegedi kör“ érdekes matinéja július 31-én vasárnap délelőtt 10 órakor tartatik meg a Tisza kistermében. A műsort a rendezőség a következőkép állapította meg: 1. „Vendégem jön.“ Irta és fölolvassa: Kovács Rókus jogb. 2. „Magyar népdalok.“ Czimbalmos előadja: Liptai Károly jogb. 3. „A hypnosról.“ Irta és fölolvassa: Weiss Lajos orvost. h. 4. Részlet Petőfi „Salgóújfalváról.“ Szavalja: Magyar Imre orvost. h. 5. „Bécsből.“ Irta és fölolvassa: Alföldi Béla orvost. h. 6. „Nagy ária.“ Verdi „La Traviata“-jából. Énekli: Liptai Károly jogb., zongorán kíséri Weiss Lajos orvost. h. 7. „Egy ideges ember.“ (Monológ.) Gabányitól, előadja Kronstein Benő jogb.

— **Véres verekedés Dorosmán.** A választási hecczek, korcsmabeli riadalmakkal, véres verekedéssel megindultak már a kunok között. Simon Balázs korcsmájában történt meg az első ünnepélyes aktus, ahol késél és bottal tették harcz s esetleg szavazatképtelenné Polyák Gábort. Őten támadtak reá, akik közül kettőt nem ismert. A hármat letartóztatta a csendőrség. Ezek Maróti Ferencz, Lajkó Kálmán és Lajkó Mihály. Mindhárom bent ül már a csillagbörtönben. Ebből az első esetből jó lesz tanulságot vonni azoknak, akik részt akarnak venni a tápéi választáson, mert a kortesvezérltetnek tudvalevőleg nem utolsó fogása az, hogy a tüzes választási harcz előtt minél több voks kerüljön a hüvőse.

— **Fegyvergyakorlat és ellenőrzési szemle.** A napokban közöltük a honvédelmi miniszter elhatározását, hogy ezentúl az a tartalékos katona, aki egy évben a fegyvergyakorlat alól a véderőtörvény 38. §-ának 5. c) és e) pontja értelmében fölmentetik, föl van mentve egyszermind ugyanazon évben az ellenőrző szemléről is. A tanáchoz érkezett ez a rendelet. A hadkiegészítési kerület parancsnoksága most ártirt a tanáchoz, hogy a rendeletet nem jól közölték a helyi lapok, miután az csak a külföldön élőkre vonatkozik. Rektifikálást kér, amit itt teljesítünk is. Együttal azonban elmondhatjuk, hogy a téves értesítés nem a mi hibánk. A miniszteri rendelet így hangzik:

A közös hadügyminiszter ural egyetértőleg elrendelem, hogy a közös hadsereg és haditengerészet azon tartalékosai, akik a védtörvény végrehajtási utasítás II. része 38. §-ának 5. c) és e) pontja alapján valamely fegyvergyakorlat alól fölmentetnek, egyttal az ugyanazon évi ellenőrzési szemle alól is fölmentendők. Ezt a rendelkezést kiterjesztettem a honvédségre is. Jelen rendelkezés tehát a védtörvény végrehajtási utasítás II. része 38. §-ának 5. pontjánál és III. része 36. §-ának 2. pontjánál, illetőleg a honvédségre vonatkozó II. része 35. §-a 5-ik és III. része 36. §-a 2-dik pontjánál előjegyzendő. Fölhivom tehát az összes törvényhatóságokat, hogy ezen rendeletem saját területükön azonnal szabályszerűen tegyék közhírré és a járási tisztviselőket kellőleg utasítsák. Kelt Budapesten, 1892. évi július hó 16-án. A miniszter helyett:

Gromon, s. k., államtitkár. — Nagyon természetes hát, hogy ha Gromon ur nem írta meg máskép a rendeletét, mi sem irhattuk meg.

— **Hihetetlen hír.** Az e czim alatt tegnap közölt hírünkre vonatkozólag, hogy t. i. a Kossuth-ünnepélyen közöshadseregbeli tisztok voltak jelen és a katonazenekar játszott, Karánsebesről azt az értesítést vesszük, hogy kételyünk alapos volt, mert az a hír elejétől végig — nem igaz.

— **A tápéi mandátum költsége.** A szentesi 48-as népkör választmánya egyhangulag elhatározta, hogy Sima Ferencz körelnököt, ha a tápéi kerületben újra föllép képviselőjelöltnek, minden erejével támogatni fogja. A választókerület lakosait föl fogja szólítani, hogy dolgozzanak Sima Ferencz megválasztatása érdekében. A választmány azt is elhatározta, hogy azt az összeget, melyet Simának fizetnie kell, önkéntes adakozás útján összegyűjti.

— **Sztrájk a petrozsényi köszönbányában.** A krassói részvénytársaság petrozsényi köszönbányájában óriási mérvűket ölt újabban a sztrájk. A sztrájkoló munkások száma ma már meghaladja a kilencszázat. A külföldi szocialista párt 5000 forint készpénzt küldött a sztrájkolóknak. Többeket a vezetők közül kiutasítottak. Szászvárosból a hatóság katonaságot kért, mely megghusit minden nagyobb összejövettel, csoportosulást. A munkások és a részvénytársaság közt megkezdődtek az alkudozások, melyek, hogy eredményre vezetnek-e, még nem tudni, mert a munkások erősen követelik feltételeik teljesítését.

— **Eladott leány.** A régi bün, a lélekvásárlás folyik erősen most is a délvidéken. Néha egyet-egyet kiderít a rendőrség a förtelmes titkokból. Temesváron a 13 éves P-vics Julcsa néhány hét előtt nyomtalanul eltűnt nagyanyja házából, ki a leánykát örökbe fogadta volt. A rendőrség időközben kipuhította, hogy a kis Julcsa Bécsben tartózkodik, bizonyos Matusek Jozefinnál. Megkeresése folytán a bécsi rendőrség Temesvárra tolonczoltatta P. Julcsát, kit tegnap hallgatott ki a főkapitány. A kis Julcsa elmondta, hogy többször eljárt a nagynénjéhez, Jelinek Karolinához, ki szobalány a „Trónörökös“ szállóban; ez a romlott némbere Verseczen lakó Lovaghoz vezette, ki 300 frtot fizetett érte. Ebből a bündijből Jelinek Karolina 100 frtot megtartott magának, 200 frtot pedig átadott a leánykának és Aradon át fölküldte őt Bécsbe. Minthogy a kis büns még csak 13 éves, a rendőrség átteszi az iratokat a kir. ügyészséghez. Hogy a Lovagurral mi lesz, azt nem említi a hírforrásunk.

— **A volt szegedi direktor elutazása.** Makó Lajos, a szegedi színház volt igazgatója, ma utazott el Szegedről szülővárosába, Debreczenbe. Makó elutazása előtt bucsulatogatásokat tett szegedi ösmerőseinél és barátainál.

— **Panasz a kovácsra.** A tüzoltóparancsnoknak panaszja van a város szerződéses kovácsára. Ugy esett a dolog, hogy az egyik napos tüzoltó, amint ez a jelentésben elég értelmesen meg van írva, a II. számú fecskendő eltört stapszliját (be szép szó!) elvitte a kovácshoz, hogy csinálja meg. A derék ur kijelentette, hogy ő ehhez nem ért. Pedig szakértők véleménye szerint a sztapszli megcsinálásához okvetlenül érteni kell egy avatott mesterembernek.

— **Tengerre magyar!** Nagy a panasz a hajósuhanz iskolában Fiumében. Alig jelentkezik néhány növendék és képtelenség lesz vállalkozó szellemű suhanzokkal meg-

tölteni az iskolát, ha tovább is ilyen közönyösséggel találkozik a fölvétel. A belügyminiszterium fölhevta a tanácsot, hogy öntsön egy kis kedvet és vágyat a suhanz ifjúságba a tengeri élet iránt. A tanács meg is tenné ezt, ha ugyan divatban lenne még a toborzás művészete, amikor borral és muzsikával vitték katonának a legényt.

— **A temesvári vasúti sikkasztásról** ma a következő részleteket kaptuk. Bandl Rezső városi rendőrfőkapitány letartóztatta Hazay Jánost, a temesvár józsefkülvárosi vasúti állomás árupénztárnokát, mert nagyobb sikkasztásoknak jöttek nyomára. A táma tízezer forintba tette az elsikkasztott összeget, ez azonban nagyon is túlzott volt, mert a földerített pénztári hiány csak 2400 frtot tesz ki. A sikkasztásra úgy jöttek rá, hogy Hazay főnökeinek feltűnt annak jó életmódja és viszonyaihoz képest nagy költsége. Mintegy 8 nap előtt alapos revízió alá vették az általa kezelt pénztárt és csakhamar földerítették a sikkasztást. Hazay nem volt képes igazolni a 2400 forintnyi hiányt és nem is tudta azt megteríteni, mert mindent elköltött. A forgalmi főnökség megkeresése folytán Bandl Rezső főkapitány letartóztatta a sikkasztót, mert tartani lehetett szökésétől. Hazay nős és ötgyermek atyja. Az elsikkasztott összeget aligha veszti el az állam, mert Hazainak van egy háza a Józsefkülvárosban, melynek vételára azonban csak felerészben van kifizetve. Hazay ma a rendőrségnél beismerte a sikkasztás elkövetését és mentségül azt hozta föl, hogy csekély fizetéséből nem tudott megélni és kénytelen volt az állam pénzéhez nyulni. — Utólag értesülünk, hogy az elsikkasztott összeg nem 2400 forint, hanem 3000 forint és nem lehetetlen, hogy még nagyobb sikkasztás fog kiderülni. Hazay János különben csak 2400 forint elsikkasztását ismeri be.

— **Szobatóz.** Ma este 7 óra tájban szobatóz támadt a mars-téri 6. sz. házban. A kerületi csendőrség szabója valami lakkfélélt olvasztott a lakásán, ami kiömlött s ebből támadt a tűz, amely a padlót égette föl. Egyéb baj nem történt. A tüzet a Kovács József parancsnok vezetése alatt kivonult városi tüzoltóság oltotta el.

— **Bedőlt félszer.** A rókusi tavasz-utczában dőlt le ma délután egy nagy félszer egy sűrű népeségű ház udvarán. S ahogy az oldalai ledőltek, a tetőzet s a gerendázata függve maradt a levegőben. A rendőrség nyomban az eset után vizsgálatot tartott. A bomladozó alkotmányt életveszélyesnek találták és elrendelték a lebontását.

— **Purifikálás a délvidéken** Temes-Rákasról írják, hogy Joánovits járási főszolgabíró Desakó Lázár körjegyzőt vizsgálások miatt fölfüggesztette az állásától.

— **Lippáról** írják, hogy Ujváry Kálmán főszolgabíró a vizmai községi pénzszedőt, rendetlen pénzkezelése miatt állásától fölfüggesztette.

— **A xanteni vérvád Csantavéren.** Csantavérről írják a következő históriát: A xanteni gyermekgyilkosság híre, amely egész Európában kínos fejtűntést keltett, ujságok útján eljutott Csantavérré is, ahol Dankó Takács János elég meggondolatlanul jónak látta a xantenihez hasonló eset fölfedezésével a csantavéri unalmas, egyhangu életet némileg változatosabbá tenni. Ugyanis Fürst Sámuel cselédjét, Szotyétom Örszét, akinél lopott pénzt talált, a szolgálatból elbocsátotta. A leány eltűnt a községből, ami azután különféle mende-mondára, kósza hirre szolgáltatott alkalmat és az eset oly izgatottságba hozta a kedélyeket, hogy valami nagyobb veszélytől kellett tartani. Legtöbben ama alaptalan hirnek adtak hitelt, hogy Fürst megfojtotta, mert a véreére szüksége volt. Azonban a vizsgálat csakhamar kiderítette, hogy a leány egy zentai gazdánál van, akihez szolgálatba ál-

lott és bizony a legjobb egészségnek örvend.

— Szemetes gödrök. A kihágási bíróság folytatja a telektisztogatást — bírságolás után. Figyelmeztetjük a lakosságot, hogy mindazokat megbírságolják, akiknek az udvarán a szemetes gödrök nincsenek rendben.

— Temetőből szántóföld. Az óbecsei római katolikus temető, mint a „M. H.” írja, a római katolikus plébános jóvoltából szégyenletes sorsra jutott. Azt a helyet, ahova a halottakat temetik az óbecsieiek, Fonyó Pál pápai titkos káplán, óbecsei római katolikus plébános négyszög-ölenkint bérbe adta és most kukoricza, krumpli és más zöldség nő a sirokon. A bérlők fölshántották a sirokat, összetörték a keresztek és sokan, akik föl akarják keresni szeretteik sírját, nem találják már azokat. Igaz, hogy a sírhalmokon szépen nő a kukoricza, a megmaradt kőkeresztek alig látszanak ki belőle. Fonyó plébános ur bebizonyította, hogy a sírkeresztek igen jók veteménykaróknak, most csak az a kérdés, hogy a plébános fölöttes hatósága és a miniszterium nyugodtan nézi-e ezt a kísérletezést?

Kolera nostras gyanuja.

— Halálos kimenetelű heveny gyomorhurut. —

Meglehetősen izgalmas hírek szárnyaltak már tegnap este a városban arról, hogy lent az alsóvárosban kolera nostrasban fekszik betegen egy asszony.

Az éj folyamán utána is jártunk, de nem találtuk bizonyosnak a hírt. Sokan tudták, vagy akarták tudni, hogy tényleg beteg kolera nostrasban egy nő, de hogy ki és hol, arra nem lehetett fölvilágosítást kapni.

Pedig ma éjjel 1 órakor meghalt az alsóvárosi délibáb-utcában Csóti Józsefné, aki hétfő óta volt beteg s akiről a kezelő orvosa, dr. Rudolffy József azt jelentette be az egészségügyi hatóságnak, hogy a halált kolera nostras okozta.

Ennek folytán Rainer József főkapitány hivatalosan elrendelte az „állítólag heveny gyomor bélhurutban elhalt” nő fölboncolását, „tekintve hogy a kezelő orvos, dr. Rudolffy kolera nostrast jelentett be”.

A halottat ma délután 1 órakor vitték be a közkórházba, ahol 4¹/₂ órakor kezdett a boncoláshoz dr. Faragó Ödön főorvos.

Csóti Józsefné meglehetősen szerény viszonyok között élő nő volt, akinek a fia mint fölshentelt pap vasárnap tartotta első miséjét az alsóvárosi templomban.

Az elhunyt nő pénteken lett először beteg.

Állítólag két barackot evett s mivel azelőtt is gyomorbajos volt, hamar kitört rajta a betegség, a hányáskezéles.

Azonban az csak kevés ideig tartott. Szombaton már, anélkül, hogy orvosi gyógykezelést igénybe vett volna, fölgógyult s vasárnap részt vett a fia primiciája alkalomával tartott vendégségben.

Hétfőn aztán kitört nála újra a betegség, amely oly erővel vette elő, hogy kedden éjjelre meghalt a gyöngye testalkatu, kimerült asszony.

A ma megtartott boncolás jegyzőkönyve arra nézve, hogy mi volt a halál oka, a következőket mondja:

„Csóti Józsefné heveny gyomor és bélhurut következtében beállott kimerülés folytán halt meg.”

A vizsgálat kiderítette, hogy a nő má

régebb idők óta idült gyomorhurutban szenvedhetett s ennek a következménye a nő gyengesége és lesóványodottsága.

Kiemeli, hogy „bár szombaton föllépett nála a legerősebb heveny gyomor és bélhurut tünete, de orvosi kezelés nélkül meggyógyult s a halált a vasárnap történt étrendi hibák okozták”.

Különben a heveny gyomor és bélhurut az, amelyet közönségesen, ha kolerikus tünetekkel jár, kolera nostrasnak neveznek.

A bonczvizsgálat azonban ily esetekben egyes lényeges különbségeket talál, amelyeket a mai vizsgálat nem talált meg s ezért nem tartják ezt a halálesetet kolera nostrasznak.

Csaló bölcsész.

— »A klasszika filologia tanára.« —

Érdekes csalót fogott el a éjjel a rendőrség. Egy urat, aki tegnapelőtt érkezett Szegedre, beszállt a Feketesas-szállóba s ezt a nevet írta be a vendégkönyvbe:

Horváth György, tanár, Hajdu-Böszörmény.

A tanár ur Szegeden furcsa tanárkodást csinált. Különben gigerli övet hordott, nyári-inget, s az övből aranyláncz kandikált elő.

A tanár ur először tegnap Jerlicska esztergályosnál mutatkozott be, hogy ő Haulik Károly bölcsész, neki rokona s kért erre 2 frt 40 krt, mert nincsen pénze, nem tud hazamenni Pestre.

Az esztergályos ugyan sehonnán sem emlékezett reá, hogy Haulik ur rokona volna, de csak adott neki pénzt.

Azzal aztán elment a „rokon”.

Tegnap délután már Rainer főkapitánynál tett látogatást a lakásán.

Igen előkelően viselkedett. Hogy ő Horváth György tanár H. Böszörményből. Utazik az Alföldön. De most értesítést kapott, hogy menjen haza, az igazgató beteg, át kell venni az igazgatóságot.

— De a zónajegyem elveszett tegnap a vasuton s még ráadásul öt forint büntetést kellett fizetnem. Most aztán nincsen pénzem. Senki ismerősöm itt. Azért jöttem főkapitány urhoz, mint a város föltisztviselőjéhez, hogy segítene ki.

S a szivar-dobozba nyilván, teljes elegáncziával gyújtott rá.

A főkapitány valami gyanust sejtve, azt mondta neki, hogy tisztességes ember, ha aranyláncza, aranyórája van, amelyet nem mulaszt el sűrűen nézegetni, hát becsapja azt a zálogházba s hazautazik azzal a pénzzel, amit ott kap.

A tanár ur ezzel eltávozott s tegnap még tisztelgett Lázár h polgármesternél, ahol azonban hasonló elutasiásban rézesült.

A főkapitánynak este aztán eszébe jutott, hogy hátha valami svindler rejtőzködik a tanár urban. S nyomoztatni kezdte. Az éjjel meg is találta Szücs jegyző és Apró várnagy a tanár urat. Mulatozott a zengerájban.

Letartóztatták.

Ma reggel azután képtelen hazugságokkal állott elő a tanár ur.

Előbb azt mondta, hogy ő a klasszika-filologia tanára Böszörményen.

De az elébe adott latin mondatot nem tudta lefordítani.

Később aztán beismerte, hogy Haulik Károly a neve, budapesti bölcsész, aki utazik az Alföldön. Tíz forinttal indult el, hogy 8 napig utazzon vele. Orosházán négy na-

pot töltött, ahol van egy őskori templom (sohasem volt) azt tanulmányozta.

A mürégész ur arany láncza és órája különben a bazárból való tizkrajezáros játékszer.

Nyilvánvaló, hogy csalásban utazik. A rendőrség táviratilag kérdezősködött a budapesti rendőrségnél Haulik felől.

Nagyon szép választ kapott. Ime az államrendőrség sürgönye:

„Haulik Károly János, jász-hazajenői születésű, kecskeméti illetőségű, 30 éves, r. kath., nőtlen, jelenleg magán-tanár, két év előtt lopásért 10 hó, később sikkasztásért 3 hóra elítélve volt, le is ülte, több rendbeli csalásokért vizsgálati fogóságban volt, büntetést magánvád visszavonása által elkerülte, a főváros területéről 10 évre ki van tiltva.”

A „klasszika filologia tanárát” erre ura vallatás alá vették, hogy hol járt, mit csinált.

A szélhámos a legképtelenebb hazugságokkal áll elő s zavarodottan beszél mindenféle dolgot összeviszsa. De elkövetett csalásokról nem akar vallani.

Most a rendőrségnél ül vizsgálati fogóságban.

Az utazás.

Van egy barátom, aki mult év októberben ment föl Bécsbe katonának. Akkor még nagyon sok szép reménye volt. Egy év mulva hazakerül, egy másik év alatt végzi az egyetemet Kolozsváron, a harmadik évben már professzor lesz s nősiülhet. Elveszi azt a kis leányt, akivel már megbeszélte, hogy várni fog reá s aki meg is csókolta a hosszú elválás előtt. Jó dolog lesz.

Van egy öreg apja, azt magához veszi. Az öreg ur most egy kicsit iszákos és könnyelmű, hanem majd leszokik minden hibájáról, ha látja, hogy a menyé meg a fia menyére szeretik. Van egy öccse is, az is nála fog ebédelni s én, én nagyon sokszor leszek hivatalos theára. Csak ez az egy év muljon el már, ez a katonaeév, mert ez lesz a leghoszszabb a három között. A vasuti állomásnál nagy fogadásokat tettünk. Esküdöttünk, hogy irni fogunk egymásnak minden héten, persze, hogy nem is tartottuk meg a fogadásunkat. Ő először irt, azután én is, ő elhallgatott, hallgattam én is s két hónapig nem is láttuk az egymás betüit.

Most két hónap mulva újra irt, nagy oka volt reá szegénynek. Az a kis leány, aki meg is csókolta az elválás előtt, enged a szülői akaratának s férjhez megy más-hoz. A levél hangja szinte soronkint változik. Egyszer indultas, máskor elkeseredett, néha úgy látszik, mintha aki irta, belenyugodott volna a sorába s máskor szinte magam előtt látom a dult arcját, a reszkető kezeit. A végére odaírta, hogy ne mutassam meg senkinek.

Az apja minden délután átjött hozzám s kérdezősködött a fiáról.

— Nem irt valamit Ferencz?

Pár napig azt mondtam a kérdésére: Nem, hanem aztán meggondoltam, hogy az apa egy fiura nézve nem senki s egyszer aztán előadtam neki a dolgot. Kérte a levelet, odaadtam. Föltette a szemüvegét s lassan olvasta el a kuszált sorokat. Az arcza aggodalmasra, sötétre változott s az volt az első kérdése:

— Vajjon nem csinál-e valami ostobaságot?

— Hogy elveszti magát?

— Nem tudom mit, nem merem kimondani, hogy mit gondolok, de félek.

— Ne féljen.

— Meg találja magát ölni bánatában.

— Dehogy.

— De igen, nagyon szerette.

— Nem halnak meg az emberek olyan hamar. Egy leány még nem az élet. Hosszu, hosszu szenvedések viszik rá az embereket, hogy elpusztítsák magukat a világról. Hogy

meggondolatlanul, egy csapás után azonnal a puskához nyuljon, arra Ferencz igen okos ember.

Beszélhettem volna akár reggelig, még se nyugtattam volna meg. Oka lehetett az aggodalomra, lehet, hogy a sorok között valami olyant olvasott, amit én, aki csak barát vagyok, nem vettem észre. Mikor felállott, nagy elhatározással volt készen. Sokáig szorongatta a kezem s a reszkető vénember hangja mintha valamivel erősebb lett volna a rendesenél.

— Holnap elutazom.

— Hova?

— Bécsbe.

— Szükségtelen.

— Nem érti azt maga öcsém, nagyon is szükséges. Hazahozom.

— Hogyan?

— Tudom én annak a módját.

Féltettem a hosszú utazástól s nem is tartottam szükségesnek, hogy fölmenjen a fiához. Az ilyen öreg emberek csak keseregni tudnak, az pedig egy szenvedőnek csak alkalmatlan lehet. Gondoltam, hogy ugy se lesz pénze, a mivel jegyet vásároljon, hát nem is hittem, hogy elutazzék. A holnapig még változhatik a szándéka is, az ilyen öreg emberek nem is nagyon határozottak. Sok minden jöhet közbe, ami visszatarthatja ezt az öreg embert.

Nem jött közbe semmi, pénzt is kapott valahol, másnap felült egy harmadosztályu vasuti kocsihoz s elment Bécsbe. Mikor a kocsiról letették, már nem volt csak néhány krajczárja és egy retour-jegye. A kis német tudományával alig tudott eltalálni a kaszárnyához, a melybe a fiát szállásolták. Először egy tisztel találkozott az ajtóban, attól megkérdezte, hogy hol lakik itt az obester? A fehér haja olyan tiszteletet követelt, hogy szó nélkül a nagy, aranygalléros ur elé vezették. Ott megállott, összeszedett minden német szót, amit csak valaha hallott s elmondta a mondanivalóját.

— Van itt egy fiam, Kelemen Ferencz. Jó fiu, ha már egészen tehetetlen leszek, reá kell támaszkodjam. Nagy bánata van szegénynek, engedjék meg kérem szépen, hogy elvigyem innen. Ha majd elmúlik a baja, visszajön ő szépen magától s leszolgálja azt az egy évet minden panasz nélkül.

— Mit akar?

— Jobban tudnék én otthon vigyázni rá, mint itt az urak.

Még meg is mosolyogták ezt az együgyű öreget, aki azt hiszi, hogy ez a dolog csak olyan könnyen megy. Szegény ember. Sajnálkoztak felette s néhány tiszt ur a fekete kávé után még a kávéházban is erről a különös kívánságról beszéltek.

A nagy tiszt ur csak annyit felelt neki: nem lehet — s akármennyit is beszélt tovább a Kelemen Ferencz apja, a válasz mindig csak egy volt: nem lehet, nem lehet.

Most már csak arra kérte az urakat, hogy ha nem engedik haza a gyermeket, legalább vigyázzanak jól reá, nehogy valami kárt tegyen magában. Ezt megígérték, de akkor is nevettek. Ebben a nagy kaszárnyában szokatlan az ilyen bizalmas diskurzus. Mikor már elvégezte ezt a dolgot, azt mondta:

— Most már szeretném a fiamat is látni.

Erre is csak azt mondták: nem lehet.

— Miért?

— Be van zárva.

— Miért zárták be?

— Mert hibázott. Mostanában sok olyan dolgot művel, ami nincs rendén. Levelet ír éjjel gyertya mellett, nem takarítja meg elég fényesre a puskáját és a többi, és a többi. Kezd rendetlenkedni.

— Csak vigyázzanak reá jól, kérem szépen.

Hazajött Bécsből a nélkül, hogy találkozott volna a fiával, de most már nyugodtabb, mert megígérték, hogy vigyázni fognak reá. Fáraótan, éhesen érkezett meg, de azért most új utra készül. Elmegy ahhoz a leányhoz — s rendbehozza valahogy ezt a dolgot.

Ugy hiszi.

Thury Zoltán.

Fürdői levél.

Harkány, jul. 28.

Néhány heti szabadságidőmet Baranya-vármegye e kies fekvésű, ozonduz levegőjű, kénes hévízű fürdőjében, Harkányban töltöm. Nem is hinné az ember, hogy az ily — különben eléggé látogatott (májustól a mai napig a vendégek száma 1032), de másrészt igen egyszerű és kevés szórakozást nyújtó fürdőben — erszényünk napról napra laposabb lesz s annál rosszabb, mentül jobban számolgatunk a finanziaális kérdéssel. De azért annyi csak marad, amivel hazáig eljutunk, s ha otthon megszorulunk, bizonyosan kisegít az én kedves kollegám, Sze k u l a József, az ö milliós örökségéből.

A harkányi fürdőt olyannak tartja Benyovszki Lajos földesura — mint a korecmáros a jó bort, hogy annak nem kell cséger. Mert kénes hévíze tagadhatlanul hasznos csuz s köszvényes bántalmak ellen, de ezen előnye mellett megvannak a hátrányai is. 40 holdnyi területű, angol stilyben befűtött parkjában van első, másodosztályu s ugynevezett közös fürdője, melyek oly primitív és a mai kornak éppen nem megfelelő külön épületekben vannak elhelyezve, hogy rozzantságuknál fogva rájuk ferne a teljes átalakítás. Van továbbá egy 60 szobával ellátott kastélyszerű épület a „cur-salon“ és olvasó, zongora teremmel, végre egy nagy vendéglője. Mindezen épületeket még a negyvenes években Batthányi Ödön gróf emeltette, ki a fürdőnek azelőtti tulajdonosa volt.

Igy állt a fürdő évtizeden át, míg azelőtt 4—5 évvel Benyovszki is építtetett egy 60 méter hosszú étkező termet, mely egyszersmind táncszínhelyül szolgál.

Néhány nap óta nagy a sürgés-forgás, előkészületek vannak folyamatban, melyre az alig csuszó-mászó beteg is figyelmes lesz és kérdezi az okát. Ennek pedig az a megfejtése, hogy a 4-ik és 13-ik hadtestek egyesülve fognak Pécestől lefelé a Dráva vonalon hat hétig nagy hadgyakorlatot tartani, melynek főhadiszállása Harkány lesz. E hadgyakorlaton jelen lesz a király ö felsége is 8—10 tagu magas kíséretével. Érkezés szept. 15-én és négy napig maradnak itt.

Mint már föntebb említém, a szórakozásra kevés gond van fordítva. Kiránduló helyei vannak, de a fogadott kocsikon való közlekedések mérégdrágák. A közelebb eső helyeket fölkeressük gyalog, ezek: a történelmi nevezetességű Siklós — sok százados várkastélyával s elpusztult várkastélyával. Érdekes ezen kastélyban a Zsigmond-szoba, hol Zsigmond király internálva volt; három slagutja, egy római sarcophag — melyet 16—17 évvel azelőtt a várrom déli oldalán találtak. Ugyancsak a vár déli oldalán Gara czimerével a következő latin fölirat: Dum fortis ormatu custadit atrium suum. In pace suntea qui possidet.

Mária-Gyüd híres bucsujáróhely — a hegyoldalon gyönyörű kálváriával és II. Géza király által 1148-ban építtetett kápolnával, mely azonban 1739-ben kettős tornyu templommal kibővített a magyar király által emelt szentély építésben tartásával. A hívők nagy serege látogatja e helyet évenként (az idén májustól pünkösöd második napjáig 24,000 ember fordult meg.) E szent bucsujáró hely sok viszontagságot ért, mert birták a kálvinisták, a rácok, a törökök, — azután ismét a kálvinisták — míg végre a ferenczrendiek, régi tulajdonosuk kezeibe került.

Egy óra járásnyira a Dráván túl Mihojác — nagyközség, itt már Slavoniában vagyunk. A Dráván át ugynevezett „repülő kompon“ megyünk. A tuloldalón kis felóra mulva Mihojácra vagyunk, hol az elragadó szégsépi báró Branda u féle, jelenleg özv. M a j l á t Györgyné tulajdonát képező kertet kerestük föl. Sokat megfordult ez árnyas helyen néhai M a j l á t h György volt országbíró (Brandanak veje volt), ki oly szomorú véget ért. Az úde kertből visszafelé haladva, betérünk a Dráva partján levő csárdába, hol magyar korecmáros adja a bufelejtőt.

Bende Antal.

Délvidéki bünkrónika.

— Saját tudósítónktól.

Dynamit-merénylet.

Vakmerő merénylet történt Bog s á n b á n y a mellett S z e k u l a faluban.

S z u n t e r Ignác odaváló birtokos háza ablakába, épp azon szobáéba, melyben nejével együtt aludni szokott, dinamitot helyeztek el éjjel.

A dynamit éjjel robbant föl, dörrenésével telrázva álmából a falut. A szobában a rettenetes erő nagy rombolást csinált. Az ablak beszakadt, a fal megrongálódott, a butorok összetörttek. Csodálatos módon Szunter és neje, kiknek az ágyai a szoba mélyén állottak, nem történt bajuk.

A csendőrség megindította a vizsgálatot s letartóztattak egy S c h m i e d t Ferencz nevű embert.

Ez tartozott 50 forinttal Szunternek s tanuk hallatára mondta egyszer:

— Ha a pénzt követeli, majd teszek én olyant, hogy nem kéri többet.

Schmiedt tagadta a tett elkövetését, de a lakásán megtartott házkutatás alkalmával két kiló dinamitot találtak nála, gyújtószinórokkal együtt. Ezzel szemben nem használ a tagadása. A csendőrség átadta a bogsbányái bíróságnak.

Rablások.

Van elég ebből odalent. Itt van kettő mindjárt.

A C s u d a n o v e c z r e való dazdag földműves, Barbu János és a felesége alkonyattájban igyekeztek haza kocsin a szomszéd Züttlingből. Barbu János vak.

Ahogy a C s o r g ó nevezetű utra értek, két ember megállította a kocsit, hamut szórtak az asszony szemébe s pénzt követeltek fenyegetések között, kaptak is, mert volt a kocsin elég egy tarisznyában, amely a nő vállára volt akasztva. A két ember elrabolt egy sapkát, egy pár cipőt, 1700 frt készpénzt, 178 frt és 300 frtról szóló takaréktári könyvet és 15 darab kötvényt, összesen 2955 frt 60 kr. értékben.

A vak Barbu a hangjukról fölismerte a rablókat, a két D o b á n t e s t v é r t, akik pusztai juhászok. A csendőrség letartóztatta őket s egyuttal panaszt emelt K o k o r a Szerafin bíró ellen, aki késedelmezésével megnehezítette a nyomozást.

A másik rablás S z e k e r u l községben történt.

Ez már sokkal egyszerűbb dolog.

V á r a d i Dimitru atyafinak ihatnékja volt, de pénze nem volt. Bement hát Kaufman József bérlő boltjába, ezt és a feleségét kikergette, Rebeka leányukat a falhoz vágta s azzal nyugodtan teleeresztvén a hordóból egy literes üveget pálinkával, elvitte haza.

Letartóztatták.

Leányrablás.

C z r p á j á n történt meg, ahol ugy terem a bün, mint a gomba. Ott volt nemrég l á z a d á s is.

Czrpáján vasárnap nagyot mulattak a falu leányai, legényei egy sátor alatt.

Ott volt a szép N e d a k o v Róza is, akinek a barna szemei lánggyújtották két határszéli legény, a Novakov testvérek szívét.

A két vakmerő ficzko a sátorból, a többiek szemeláttára rabolta el a leányt. Kocsira tették s elvágtattak vele. S miután eközben meg is gyalázták a gazember, e

vitték a tanyájukra. Onnan szökött meg az éjjel az ablakon át a leány, mikor a Novakovok elaludtak.

A két hőst elfogta a esendőség.

A Napló levélszekrényéből.

A sánta igazság.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

A nyilvánosságot úgy látszik még a hatóság is respectálja, mert a „Szege di Napló“ többszöri fölszólítására mégis csak tettek valamit az ominózus „mocsarak“ ügyében.

De mily lanya módon — mintha épen a fővárosi tanácsnál jártak volna iskolába. A szabadkai-sugaruti kisedővóda melletti telekulajdonosnak meghagyták, hogy 30 nap alatt töltse föl a mocsarát, különben szigorú büntetés vár reá.

Ez szegény parasztagazda — hogy birja majd ezt teljesíteni, csak a jó Isten tudja — mert kocsit, lovat ily időben drága pénzért se kap.

Már a bécsi-körut 35. sz. telekulajdonos nem kapott ily súlyos rendeletet — azaz hogy egyáltalában nem kapott semmi rendeletet!

Miért?

Valószínűleg azért, mert városatyá.

Ez sem igazságos, sem pedig okos. Nem igazságos, mert a parasztagazdának joga a törvény előtt egyforma legyen még a városatyával is. Nem okos, mert az ily intézkedés rossz vért szül. Egészségi szempontból pedig komolyan elítélendő, mert a gyermekeknek és az ottani lakosoknak nincs szolgálva az által, hogy az egyik mocsarát feltöltetik, a másikat nem.

A tífus meg a kolera nagy democaták ők egy, városapa telkéből is kiszálnak aluoatokat keresni. Hazafiúi üdvözlettel, a tekintetes szerkesztő urnak

alázatos szolgálja

Sz. F.

bpesti polgár, szegedi lakos.

Legujabb.

A király utiprogrammja.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Bécsből sürgönyzik: A király I. chlből egyenesen Lambergbe utazik. Hadgyakorlatok szeptember 21-én Pécsen végződven, a király Budapestre jö szept. 26-án megnyitja a delegációt.

A valutajavaslatok Ausztriában.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Bécsből sürgönyzik: Az urakháza vita nélkül elfogadta második és harmadik olvasásban a valutajavaslatokat.

A ferenczrendi házfőnök jubileuma.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Baán Sándor budapesti ferenczrendü házfőnöknel jutalma alkalmából a belvárosi hívek tisztelegtek s átadták emléktárgyukat. Beszédet mondott Hindy Kálmán és Márkus József tanácsnok.

A pécsi hadgyakorlatok.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Pécsről sürgönyzik: A pécsi nagygyakorlatokra ő felsége kívül Albrecht, Frigyes és József főherczegek is lemennek, kik Albrecht főherczeg kívánata szerint sátor-táborban fognak lakni. E czéلبől a legszébb helyen fekvő tiszti pavilont átalakítják és ujonnan berendezik. Ő felsége kíséretében lesz esztei Ferencz Ferdinánd főherczeg is.

A szerb király és atyja.

Budapest, jul. 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Belgrádból távirják: Persiani orosz követ elutazott kormánya utasítására Emsbe. Utjának czélja, hogy Milán káros befolyását fiára ellensúlyozza s addig marad Emsben, míg a szerb király.

Szerb népgyülés.

Budapest, jul. 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Mitroviczáról sürgönyzik: Az itteni szerbek ma délután látogatott népgyületet tartottak, amelyet abból a czéلبől hívott egybe néhány helybeli előkelőbb szerb lakos, hogy visszautasítsák azt a horvátok által a mitroviczai szerbek ellen emelt vádat, hogy hűtelenek a „császárhoz“ s hogy Szerbia felé gravitálnak. A népgyülés nagy lelkesedéssel egyhangulag a következő határozatot fogadta el:

„Néhány horvát sovinstá ábrándozó, igazságtalanul és orvul azzal gyanusított bennünket, hogy illoyalis érzelmekkel viseltünk ő felsége legkegyelmesebb királyunk iránt. Mi ezennel megvetéssel és undorral utasítjuk vissza ezt a tisztességtelen és aljas rágalmat s ő felsége I. Ferencz József legkegyelmesebb királyunkhoz és a fenséges uralkodóházhoz való rendíthetetlen hűségünknek és odaadásunknak ezennel ünnepléses kifejezést adunk. Az őseinktől reánk maradt hagyományokhoz hiven, akik évszázadokon keresztül a trónusért, királyért és hazájukért harczoltak, mi is mindig készek leszünk, királyunkért és hazáért vgyonunkat és vérünket feláldozni. Együttal kifejezést adunk ő nagyméltósága gróf Kbuen Hédervárú bán iránti ragaszkodásunknak, odaadásunknak, akiben teljesen megbizunk s szívesen azzal a kéréssel fordulunk hozzá, hogy alattvalói hűségünk és ragaszkodásunk kifejezését tolmácsolja a legmagasabb trónus számolyánál s egyúttal hazafias kötelességünknek ismerjük ő nagyméltóságának a bának, a szerb nép jólétére es a béke és rend föntartására irányuló atyai gondoskodásáért köszönetet mondani. Loyálisunknak eme kifejezését mitroviczai szerb polgárokból alakuló küldöttség fogja ő nagyméltóságának a bának átadni.“ A fölhívásban, melylyel ezt a népgyületet egybehívták, a király helyett a fölhívás kibocsajtói és aláírói a „császárt“ emlegették. A népgyülésben elfogadott rezolúcióból hiányzik a császár kitéjezés, amely körülmény arra enged következtetni, hogy a fölhívás kibocsajtói inkább tudatlanságból, mint rosszakarattól használták a császár kitéjezést. A mitroviczai szerb népgyülés rezolúciója mindenesetre lehüti a Nagyhorvátországról ábrándozó horvát tulzó sovinstáét.

Kolera nosztrasz Pestmegyében.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Csömörön egy földmives kolera nosztraszban meghalt. Az esetet bejelentették az alispánnak s az óvintézkedéseket megtették.

A bécsi nemzetközi gabnavásár.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Bécsből sürgönyzik: A bécsi nemzetközi gabna és magvásárt augusztus 29 én tartják meg.

Berlini világkiállítás.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Mint a Nordd. Allg. Zeitung jelenti, a berlini világkiállítás kérdését legközelebbi időben nem intézik el, mert a szövetséges kormányok nyilatkozatai nem érkeztek be.

A kolera.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Pétervárról sürgönyzik: A ma kiadott kolera bulletin szerint a kolera nem terjed. Halálesetek csak a Kaukázusban fordultak elő nagyobb számban.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Nottinghamból sürgönyzik: A tegnapi vasuti szerencsétlenségnel tizenhárom ember sebesült meg, ezek közül kettő sebeiben meghalt.

Ostromállapot.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Santanderről sürgönyzik: A városra kibírdették az ostromállapotot. A letartóztatottakat haditörvénysek elé állítják.

Az angol kabinet visszalépése.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Londonból sürgönyzik: A kabinet holnap határozza el, hogy mikor lép vissza.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Buzát ma gyöngén kínáltak, a vételkedv jó az irányzat szilárd volt és 12.000 métermázsakelt el 2 1/4 — 5 krral magasabb árákon. Buza 1892. szeptember—októberre 8.02 pénz, 8.04 áru; márcz.—ápr. 8.42 pénz, 8.43 áru; tengeri juli—auguszt. — pénz, — áru; aug.—szeptemberre 4.78 pénz, 4.79 áru; május—júniusra 5.20 pénz, 5.21 áru; szeptember—októberre 4.88 pénz, 4.89 áru; zab öszre 5.46 pénz, 5.48 áru; káposzta-repce aug.—szept.-re 11.10 pénz, — áru.

A határidő-üzletben a déli tőzsdé zárlati a következők:

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) (Délután öt órakor záródnak.)
Buza öszre 8.01—8.03
Buza tav. 8.41—8.43
Tengeri aug.—szeptemberre . . 4.77—4.79
Tengeri máj.—jun. 5.18—5.20
Zab öszre 5.46—5.48
Káposzta-repce 11.00—11.05

Budapesti terménytőzsdéről.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) Zsírúru változatlan. Disznózsír 54 forinttal kelt. Szilva szilárd. Szerb szokványúru okt.-novemberre 18.30—19.64 frttal, 100 darabos 20.53—21. — frttal, 85 darabos 22.32 frttal, szlávóniai szilvaiz szept.—októberre 20.75 frttal kelt. — Szesz: Csendes. Szesz nyers osztalékol 17.—17.50 forinton, élesztő-szesz 20—20.50 frton, finomított 54.75—55.25 frton 100 liter százalékonként.

A budapesti értéktőzsdéről.

Budapest, juli 27. (A „Sz. N.“ er. t.) A tőzsdé hangulata ma szilárd volt. A magyar aranyjáradék és az az osztrák-magyar államvasuti részvények emelkedtek. A helyi értékek nyugodtak voltak. A valuták változatlanok.

Utótőzsdé o. h. 313.00—312.10, magyar hitel. 259.00—259.12, osztr.-m. államvasut 304.50—304.62, 4%-os magyar aranyj. 110.70—110.75.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, juli 27. (A „Szeg. N.“ er.) táv.) (A budapest—kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) 44.50—45.50 kr. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) — — — — krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban. 47.— krig. Fialat közép (páronként 251—320 klgr. sulyban. 47.50—48.— krig) Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 48—49 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 gron felüli sulyban) — — — — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban 46—47 krig. Könnyű (pkint 220 krig terjedő sulyban) 47.50—49 krig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban — — kr Közép (páronként 250—320 klgron felüli sulyban) — — — — kr. Könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — — — — kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (250 klgron felüli sulyban) — — — — kr. Könnyű (páronként 240 krig terjedő sulyban) — — — — kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli sulyban) 46.—47 krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 46—47 krig. Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban, 47—48 krig. — Sertéslétszám. 1892. jul 25-én volt készlet 150,238 drb, 1892. jul. hó 26 án fölhajtatott 1770 drb, 1892. jul. 26 án elszállítatott 1189 drb, 1892. juli hó 27 en maradt készletben 150,819 drb. A hizottsertés üzletirányzata: Az üzlet élénk.

REGÉNYCSARNOK.

Az eltított fiu.

115

— Angol regény. —

Fördította: Tömörkény.

Az út nem Rózsahalom felé vezetett. Átmentek a réten s új utra tértek, amelyek a végén Carefort városka feküdt.

Elejében Linnét jókedvű volt. Ugrált és szakgatta az utszéli virágokat. De barát-nője szomorúsága nagy hatással volt reá. Lassan lassan elveszett egészen a jókedve. Komolyan ment Natalie után s néha csodálkozva nézett reá.

A fiatal asszony úgy el volt merülve a gondolataiban, hogy nem vette észre, mennyire elváltozott a fiatal leány kedélye.

Végre azután szomorúan szólt Linnét:

— Natalie, mit tett neked Linnét?

Nem szeretsz s oly komoran tekintesz magad elé meg én reám, mintha én valami idegen madár volnék — mintha nem is ismer-nél. Félek, hogy Linnétet nem szereted már többé.

— Hogy jut ilyesmi az eszedbe? — szólt Natalie.

— Gondjaim vannak, fiam. De csevegni akarok veled.

Később aztán a napfény fölvidámitotta.

Az út hosszú volt. Gyakran megállottak, hogy lepihenjenek az utszelen. Körül-belül dél volt, mire Carefort főutcájára értek.

A főtéren megtalálták a postát, ahol Natalie — föladata a levelét. A postával szemben egy csinos ház állott, a kapu fölött egy fölirattal: „Vendéglő a koronához“.

Ide mentek be az étterembe.

— Nem mehetünk gyalog haza, Linnét — szólt Natalie, csengetve a pinczérnek. — Utána kell néznünk, hogy kocsit kaphassunk. Azon megyünk vissza. Egészen el vagyok fáradva, pedig hozzá vagyok szokva, hogy gyalog járjak.

A fiatal asszony kávé rendelt s kocsit, amelyen hazautazhassanak.

A kávé elhozták. A pinczér azután, amint az edényekért jött, jelentette, hogy a kocsit a ház előtt áll s a hölgyek, ha tesszik, utazhatnak.

Natalie fizetett s lement Linnét az udvarra, ahol a kocsit várta. Megmondta, hogy hova akar menni, kifizette a kocsit árát s fölépelt Linnét a kocsiba. A leány félve ült bele. Soha sem utazott még kocsin.

Eltelt a fél délután, mire a mocsárkastélyba értek. A szél föltámadt s nehéz illatot hordott szét a lapályokról. Natalie alig birt lélegzeni ebben a levegőben. A feje azonnal fájni kezdett.

A mocsárkastély már megtette a kívánt hatást.

Gyengéd testalkotásu s az Afton Grange tiszta, üde levegőjéhez szokva lévén, a mocsárház miazmái hamar erőt vetek rajta. Elsápadt s az arczára egyes helyeken kiült a mellbetegek pirossága. Aligha kellett volna neki hat hónap ezen az ocsmány helyen, hogy teljesen elpusz-

tuljon az élete. s Templecomba lord örök időkre megszabadul a tehertől.

Ahogy Natalie hazaért, becsukta mind a mocsárra nyíló ajtókat és ablakokat, hogy megakadályozza a levegő betolulását.

Hirtelen betekintett a tükörbe.

Sápadt, sovány, elhalványulva, mint a halott.

Az ő arca volna ez, amely a tükörből reá néz.

Hova lett az egészsége?

A szépége?

Fáradtan ült le s gondolkozni kezdett.

Észre vette, hogy alig tudja rendezni a gondolatait. Valami álmodozó, lethargikus állapotba jutott, amelyből nem bír szabadulni. Nyugtalanította ez nagyon. Kétségbeesetten állott föl, hogy kiverje tagjaiból az álmos bágyadságot.

De nem sikerült neki. Már újra le akart ülni a szófára, amidőn a faliszekrényen poharat s egy üveg bort pillantott meg, melyet az öreg Erzsók anyó tett oda.

Erlöködve töltötte tele a poharat s kiitta egy hajtásra a bort.

A bornak meg volt a kívánt hatása.

Hirtelen mintha új életre kelt volna.

Mintha a gondolatai szabadabbak, vidámabbak lennének.

(Folytatása köv.)

Kislottó.

— jul. 27.

N.-Szeben	88,	66,	71,	82,	8.
Prága	39,	14,	79,	68,	35.
Lemberg	77,	2,	53,	37,	3.

Vizállás.

— július 26. — július 27.

	Méter.		Méter.	
	0 felett	0 alatt	0 felett	0 alatt
M.-Sziget	0.48	—	0.56	—
Szatmár	0.42	—	0.41	—
Tokaj	0.00	—	0.04	—
Szolnok	0.38	—	0.30	—
Szeged	0.72	—	0.76	—
T.-Becse	1.17	—	1.24	—
Csongrád	0.17	—	0.16	—
Gyoma	1.16	—	1.05	—
Námény	—	0.30	—	0.35
Arad	—	0.87	—	0.65

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

Nyílt tér.

Leszállított áru selymeket méterenkint 25%—33 $\frac{1}{3}$ % és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállit, megrenelt egyes öltönyökre, vagy végekben póstabér- és vámmentesen Henuberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürich ben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 krajczáros bélyeg ragasztandó. 162—2.

A KOLERA.

A fővárosi tisztii főorvosi hivatalban egymást követik az intézkedések, melyekkel a kolerajárvány behurcolása esetére a fő- és székváros közegészségügyi viszonyainak a legjobb állapotba helyezésével a nagyobb veszedelem elhárítani lehet.

A legbiztosabb és leghathatósabb óvszer orvosi tekintélyek állítása szerint a

COGNAC.

Legjobban ajánljuk gróf Esterházy Géza anyalföldi gyártmányát, mely francia módszer szerint tiszta borból, minden idegen anyag hozzávegyítése nélkül van készitve. Ezt a tényt eléggé bizonyítja ama körülmény, hogy mindazon kiállításokon, melyeken az

anyalföldi cognac-gyár

résztvett, a legelső kitüntetésekert nyerte el.

546-2-1

Központi iroda:

Budapest, külső váci-ut 23.

16,381/1892. sz.

548-2-1

Hirdetmény.

A felsőtiszai jobbparton levő 1., 2., 3., 4., 5., 6. számú fetelek s a Tombác-féle mészégető előtti fetelek f. évi augusztus hó második napján d. e. 9 órakor a helyszínen, 1892. évi július hó 15-ig terjedőleg, nyilvános szóbeli árverésen hasznosbérbe adatni fognak.

Szeged szab. kir. város tanácsa 1892. július 25.

Dr. Lázár György,

h. polgármester.

16,548/1892.

549-3-1

Pályázati hirdetmény.

A néhai Wodianer Mór báró által önhibájukon kívül elszegényedett hazai kereskedők és iparosok részére tett alapítvány kamatainak $\frac{1}{15}$ része szegedi kereskedőket és iparosokat illetvén, az abból a f. év második felében a umélt. m. kir. belügyminiszter ur által kiosztandó segélyekre ezenel pályázat hirtettetik.

Ezen segélyezésben valláskülönbség nélkül csak azon szegedi kereskedők és iparosok részesülhetnek, kik állandóan Szeged város területén laknak s önhibájukon kívül szegényedtek el.

Azok, kik családeltartásáról gondoskodnak, továbbá gyermekekkel bíró özvegy nők, kik ipart üznek, a többi folyamodókkal szemben elsőbbséggel bírnak.

Folyamodók pályázati kérvényeikhez mellékelni tartoznak:

1. magyar honpolgárságukat igazoló hatósági bizonylatot;

2. hatósági bizonylatot, mely életkoruk megjelölése, személyi és családi viszonyaik kitüntetése mellett igazolja, hogy vagyontalanok s önhibájukon kívül szegényedtek el;

3. hatósági bizonylatot arról, hogy Szeged város területén állandó üzletük vagy műhelyük van.

A mellékleteikkel bélyegmentes folyamodványok Szeged szab. kir. város tanácsához czimezve, bezárólag f. évi augusztus hó 15. napjáig nyújtandók be.

Szeged szab. kir. város tanácsa 1892. július hó 25-én tartott tanácsüléséből.

Dr. Lázár György,

h. polgármester.

6285/892. sz.

547-1

Árverési hirdetmény.

Kún János végrehajtható Gém Erzsébet elleni végrehajthatási ügyében a végrehajthatási árverés 150 frt tőke és jár. követelés kielégítése végett a szegedi 2381. sz. tjkvben foglalt 881. hrsz. Vadász-utca 7. sz. ház és udvarra 240 frt kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1892. évi szeptember hó 6. napjának d. e. 9 órája** a kir. törvényszék árverelő helyiségében tűzetik ki.

Az árverés megkezdése előtt árverezni szándékozók tartoznak 24 frtot bánatpénzül letenni.

Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben és pedig felét az árverés napjától számított 30, másik felét 60 nap alatt 6%-os kamatokkal együtt lefizetni.

Kelt a szegedi kir. tkvi törvényszéknél, 1892. évi június 18-án.

Szentiványi,

tszékbi bíró.

Hazánk kedvelt és rendkívül szénsavdus

„Szántói savanyuvize“

☛ kapható ☛

a kutkezelőség által megállapított igen előnyös áron a **SZEGEDI** kizárólagos raktárban

Vajda Imre és Társa

gyógyáru- és savanyuviz kereskedésükben.

Kapható azonfölül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

☛ Kérjünk csak „Szántói fröcscsöt“ ☛

431-40-24

A mindinkább nagyobb mérvben terjedő
JÁRVÁNYOK ELHÁRÍTÁSA ELLEN
vagyok bátor a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani kitűnő
szegedi, szegszárdi, villányi, budai sashegyi, mé-
nesi, egri és egri bitavér

VÖRÖS BORAINAT,

nemkülönbön kitűnő jó borozetemet is, továbbá pedig idej
friss töltésű, mindennemű bel- és külföldi

Ásványvizeimet,

melyeket nagyban úgy kicsinyben is a legjutányosabb áron számítok.
A n. é. közönség minél számosabb megrendelését kérve,
531-12-2 teljes tisztelettel

Danner Péter Fia,

fűszer-, liszt-, bor-, és ásványvíz kereskedő.

SZEGEDEN, Tisza Lajos-körút és Petőfi-utca sarkán.

Hirdetmény.

A kun-félegyházi egyesült gőzmalom részvénytár-
saság az I-ső malma udvarán 90 mm. bel 98 mm. kül-
átméretű vascsőves **ártézi kutat szándékozik**
készíttetni, e végből fölkéretnek az erre vállal-
kozni kívánók, hogy e tekintetben f. é. augusztus hó
7-ik napjának déli 12 órájáig alulirt igazgatóval érte-
kezni s ajánlatukat írásba foglalva neki beadni szí-
veskedjenek.

544-2-2

Kelt Kun-Félegyházán, 1892. július 25-én.

Molnár Alajos,
igazgató.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szegedi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy
a kir. kincstár végrehajthatónak Hajos György és társa végrehajtást szenvedő
elleni 792 frt 3 kr tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a
szegedi kir. törvényszék területén levő, Szeged városban fekvő, a szegedi
1580. sz. tkvben + 4561. hrsz. makkos erdő-sori 20. sz. ház udvar
s kertre 851 frt ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elren-
delte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1892. évi augusztus 13 ik
napján d. e. 9 órakor a kir. törvényszék árverelő helyiségében megtar-
tandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át
vagyis 85 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-
miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött
kezehez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Szegeden, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1892. évi május
hó 28-án.

Szentiványi, kir. trvszói bíró.

ÓVSZER

gyomor- és hasbántalmak ellen.

BUDAI SASHEGYI

VÖRÖS BOROK

Eberling József nagytermelő eredeti töltése.

Főraktár Szeged és vidéke részére:

Vajda Imre és Társa

gyógyáruraktárában, a Vörös kereszthez.

Kapható még: Bokor L., dr. Hibay György és
Keresztes Sándor gyógyszerész uraknál. 468-15-14

91,470/92. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény

darabos és koczká szén szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak alkalmazottai magán szükségletének részbeni fedezé-
sére, valamint a személykocsik és hivatalos helyiségek fűtésére a j 1893. évi
január hótól egy, esetleg három évi időtartamra évenként szükséges mintegy
32000 az az harminckétezer tonna darabos vagy koczká szén szállítása iránt nyil-
ványos pályázatot hirdetünk a következő módokat és feltételek mellett:

1. A fent kitüntetett mennyiség csak megközelítő előírányszót képez,
minélfogva az a liquith barna és kőszén szállítását tárgyazó 65465/92. számú
különleges feltételek 5. §-a értelmében egy negyedrésszel állítanak szabad
tetszésünk szerint felemelhető vagy leszállítható. Fenntartjuk magunknak a
jogot, hogy a fentebb kitüntetett évi mennyiség szállítását egy, esetleg három
évi időtartamra is biztosíthassuk, ha t. i. ezen hosszabb időre történő kötés
által előnyösebb árak érhetőek el.

2. A szállítás egyébként az anyagok szállítására vonatkozó 129381/91,
számú általános és a liquit, barna és kőszénre vonatkozó 65465/92. sz külön-
leges feltételek alapján eszközözendő.

Ezen szállítási feltételek a pályázati határidőig a m. kir. államvasutak
anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest VI. ker. Andrásy-ut 75.
sz. II. em.) és az üzletvezetőségeknél naponként a hivatalos órákban megte-
kinthető, vagy a budapesti nyomtatványtárunknál a megállapított ár előzetes
lefizetése vagy beküldése mellett, posta utján megszerezhető. Az általános
feltételekért 25 kr. a különleges feltételekért 15 kr. fizetendő.

Mindegyik ajánlóról föltételeztetik, hogy a fennebbi feltételeket jól ismeri,
és azokat amennyiben a jelen hirdetmény folytán változást nem szenvednek,
egész terjedelmükben elfogadja.

3. A fent kitüntetett mennyiség a szükséghez képest havi részletekben,
még pedig tulnyomó részben a téli hónapokban szállítandó és az időnkénti
tényleges havi szükséglet mindig a megelőző hó második felében fog meg-
rendeltetni.

4. Újabb képrődésű barna szén (liquit), valamint az oly tulajdonsággal
bíró szén, mely a tüzelésnél összesül, s ez által az égési folyamatot meggá-
tolja, a tüzet eloltja tekintetbe nem vétetik.

5. A szállítás a magy. kir. államvasutak valamely állomására bérmentve
eszközözendő és a beszállítási hely, az ajánlatban pontosan kiteendő, megjegy-
zetik, hogy a szén a különleges feltételek 6. §-a értelmében a megállapított
szállítási helyen vasuti vagonokra rakva adandók át.

6. Az ajánlatban minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon
bánya, hol az ajánlott szén termeltetni fog és fenntartjuk magunknak a jogot,
hogy kiküldött közlegeink által arról barmikor meggyőződést szerezhessünk.
7. Mindazon czégek, melyek mindeddig nem állottak szállítási viszony-
ban a m. kir. államvasutakkal, tehát előtünk ismeretlenek, szállítási képes-
ségüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt
tartoznak az ajánlatához csatolni.

8. Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy az ajánlott szén hazai,
vagy külföldi származású-e? A belföldinek jelzett szén akkor fog hazainak
tekintetni, ha ez azon kereskedelmi és iparkamara által kiállított bizonyítvány-
nyal igazoltatik, a melynek kerületében a termelési hely fekszik.

9. Az ajánlatban kiteendő, hogy az ajánlott szén mily gőzfejlesztő ké-
peséggel bír, az az hogy egy kgramm szén, hány kgramm vizet gőzölögtet
el, továbbá az eléghetlen részek százalék mennyisége és a calorikus érték.

10. A szénnek ára tonnáként vasuti kocsikba rakva bérmentve a m.
kir. államvasutak valamely állomására szállítva és pedig külön a darabos és
a koczká szénre nézve külön az egy és külön a három évi szállításra szá-
mokkal és betűkkel olvashatóan teendő ki, de kiteendő egyszersmind az aján-
latban a szénnek ára a vasuti kocsikba felrakva bérmentve a termelési hely-
hez legközelebb eső vasuti állomásra is.

Ajánlatok, melyekben javítások és vakarások fordulnak elő, figyelembe
nem vehetők.

11. Megengedtetik, hogy a fentebb kitüntetett egész mennyiségre, vagy
annak csak egy részére tétessék ajánlat.

12. Minden ajánló köteles kívánalmunkra próba szénét szállítani, mely
próbaszén az ajánlati ár alapján fog fizettetni.

13. Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen
külczimmel: „Ajánlat darabos és koczká szénre a 91470/92. számhoz” 1892.
évi augusztus hó 23-ának déli 12 órájáig az anyag és leltár beszerzési szak-
osztályánál benyújtandók, vagy posta utján beküldendőek.

14. Bánatpénz gyanánt az egy évre ajánlott mennyiség értékének meg-
felelő 5% készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1892.
évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti fő-
pénztáránál betendő.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegy-
zett tizeneggy napnál nem régebb utolsó napiárfolyam szerinti értékben
— azonban névértéken felül sohasem — vétetnek számításba.

Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlített, az arról nyert elis-
mervény azonban nem csatolandó az ajánlathoz.

15. Mindegyik ajánló tartozik az általános feltételek 3-ik §-a értelmé-
ben ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni, oly-
képen, hogy ajánlattevő ha az ellenkezőt ajánlatában világosan ki nem köti az
ajánlata fölötti határozathozatalig — azon ajánlattevő pedig kinek ajánlata el-
fogadtatott, elfogadott ajánlata alapján a szerződés megkötéséig felelős marad.

16. Különösen figyelmeztetnek a pályázni szándékozókat, hogy ezen fel-
tételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőig
érkeznek vagy pótlólag vagy pedig táviratilag tétetnek, végre olyanok, melyekre
nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

17. A m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot,
hogy az ajánlatok közt — tekintet nélkül az ajánlott árra — szabadon vá-
laszthasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részemény-
ségét szállítását engedhesse át, ha csak az illető ajánlatban, az ellenkező vi-
lágosan ki nem kötetik és végre a cél elérésére tetszés szerint bármely más
intézkedést is teheszen.

Budapestben, 1892. évi július hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága,